

Univerzita Karlova v Praze

Právnická fakulta – katedra trestního práva

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: **Michal Sýkora**

Téma práce: Časová působnost trestních zákonů a některé její vybrané problémy v praxi

Rozsah práce: 75 stran (6 stran – literatura a resumé)

Datum odevzdání práce: 14. 9. 2010

1. Aktuálnost tématu:

Diplomovou práci studenta 5. ročníku Právnické fakulty UK v Praze Michala Sýkory, která je věnována problematice časové působnosti, považuji za velmi aktuální, a to s přihlédnutím k nové kodifikaci trestního zákoníku, kdy právě časová působnost trestních zákonů je v této době velmi často v praxi řešena a přináší proto mnoho otázek.

2. Náročnost tématu:

Zvolené téma je pro diplomovou práci poměrně náročné vzhledem k rozsahu a složitosti problematiky jednotlivých aspektů časové působnosti, dále k nutnosti proniknout do teoretických základů této problematiky a také s přihlédnutím k tomu, že judikatura ohledně těchto otázek zejména obecných soudů, ale i Ústavního soudu, je poměrně rozsáhlá a stále se vyvíjí.

Hlavní metodou zpracování posuzované diplomové práce je analýza právní úpravy ve světle literárních pramenů a judikatury. Zajímavou metodou byly i rozhovory či konzultace se soudci a státními zástupci, kterou diplomant využil zejména při zpracování problematiky tzv. „zanikajících trestných činů (viz str. 55 až 68). V práci nebyla využita, a to na škodu věci, komparativní metoda ve vztahu k úpravě této problematiky v zahraničí. Proto také nebylo možno posoudit schopnost práce diplomanta s cizojazyčnými texty (seznam pramenů neobsahuje žádnou zahraniční literaturu).

3. Hodnocení způsobu zpracování tématu:

Cíl práce byl nepochybně splněn, když autor se neomezil jen na definice pojmů a výklad jednotlivých ustanovení vztahujících se k problematice časové působnosti, ale zabýval se i tématy netradičními, zejména otázkami souvisejícími s již zmíněnými tzv. zanikajícími trestnými činy, kde zaujal i vlastní přístup k řešení této problematiky. Autor prokázal potřebné výchozí teoretické znalosti pro zpracování tématu.

Diplomant v práci klade v souvislosti s přijetím nového trestního zákoníku i mnohé otázky a hledá na ně i odpovědi, což též lze považovat za klad zpracované diplomové práce, byť s některými tvrzeními, by bylo možno polemizovat, jako např. na str. 71, kde uvádí: „je otázkou, zda nezahnutí nařízení hlavního líčení do ... výčtu (úkonů přerušujících promlčecí dobu) není pouze chyba zákonodárce, svým charakterem by totiž do seznamu jistě patřit mělo“, aniž by toto své tvrzení jakkoli odůvodnil. Proti jeho názoru totiž lze namítnout, že v případě hrozby uplynutí promlčecí doby není pro předsedu senátu (samosoudce) „nic lehčího než nařídít hlavní líčení“ (a to dokonce i v případě, když ví, že se fakticky nebude

moci uskutečnit), jen z důvodu, aby docílil přerušení promlčecí doby. Podstatně vážnější jsou určité nepřesnosti, jako např. že v novém znění § 34 odst. 4 písm. a) TrZ není uvedeno „vydání příkazu k zatčení“, ač toto v tomto ustanovení uvedeno je (srov. str. 71; v citovaném článku JUDr. Polmové je to uvedeno správně – viz str. 251).

V některých případech autor pouze přebírá určitý názor, aniž by si zcela ujasnil celou problematiku, např. v případě citace Kratochvíla na str. 73 práce, která se navíc netýká počátku běhu promlčecí doby (u něhož žádnou výhradu *Kratochvíl* ve své učebnici – Trestní právo hmotné. Obecná část, 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 405 až 406 – neuvádí), ale řešení doby spáchání činu u časové působnosti, které je navíc odlišné např. od učebnice *Novotný, Vanduchová, Šámal a kol.* Trestní právo hmotné. Obecná část. 6. vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 94, a proto závěr autora nevyznívá přesvědčivě, zvláště když v podstatě kopíruje dřívější judikaturu a některé literární prameny o posuzování doby spáchání činu (srov. např. *Šámal, Púry, Rizman* Trestní zákon. Komentář. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 148), což však v práci neuvádí. V takových případech je třeba podat přehled názorů v literatuře a judikatuře, poté tyto zhodnotit a příp. i zaujmout vlastní názor. Navíc působí předložený text pod bodem 15.4 fragmentárně (srov. str. 73), neboť neřeší danou problematiku komplexně. Podobně je tomu i při kritice obecně přijímaného názoru, že při pokračování v trestném činu je rozhodná doba ukončení posledního dílčího útoku (srov. str. 23 a 24), kde autor klade otázku, „zda takový přístup v sobě neskrývá v neprospěch pachatele pravou retroaktivitu ...“ a celou problematiku uzavírá větou: „K prolomení tohoto chápání by však bylo zřejmě nutné změnit již zmíněný teoretický náhled na tyto činy jako na jediné jednání.“ Tento „návrh“ by však bylo třeba přinejmenším náležitě blíže odůvodnit a vysvětlit, jak by si to autor představoval.

Dobrá je logická stavba práce. Práce je psána srozumitelně a na potřebné jazykové úrovni.

4. Otázky k obhajobě:

Jaký je vztah doby spáchání činu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1, 4 TrZ o časové působnosti k počátku běhu promlčecí doby podle § 34 odst. 2 TrZ.

Jak by si představoval „změnu teoretického náhledu na pokračování v trestném činu jako na jediné jednání“ (srov. § 116 TrZ) a jak by ji odůvodnil?

5. Závěr:

Předložená diplomová práce i přes některé shora uvedené výhrady zcela vyhovuje požadavkům kladeným na diplomovou práci a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaný kvalifikační stupeň – **1 až 2.**

V Praze dne 30. září 2010

Prof. JUDr. Pavol Šámal, Ph. D.